

PROJEKSİYON

BÜYÜME:

Türkiye'nin GSYH'si, 2019 üçüncü çeyrekte reel olarak yüzde 0,9 büyüdü. Böylece dört çeyrek küçülme olmadı ve durgunluktan çıkış yolunda önemli bir gerçekleşme sağlandı. Kişi başı milli gelir ise üçüncü çeyrekte 8 bin 811 dolar ile 2009 yılı milli gelirinin de altına geriledi. TÜİK, 2019 üçüncü çeyrek dönemsel GSYH sonuçlarını açıkladı. Zincirlenmiş hacim endeksine göre reel olarak üçüncü çeyrekte GSYH bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 0,9, takvim etkisinden arındırılmış endekste yine bir önceki yıla göre 0,6, mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış endeks de bir önceki çeyreğe göre yüzde 0,4 oranında yükseldi.

Dönemsel 2019 GSYH'nin önceki çeyreklerinde de revizyonlar yapıldı. 1. çeyrek büyümesi ilk tahmini yüzde 2,6 gerileme, ikinci tahminde yüzde 2,4 gerileme ve yeni yayımlanan tahminde yüzde 2,3 gerilemeye revize edildi. 2. çeyrek gerilemesi de 1,5 gerilemeden, 1,6 gerilemeye revize edildi.

Üretim ve ihracat etkiledi

Büyümeye hem hane halkı, hem de devlet harcamalarının katkısı dikkat çekti. Sanayi üretimi ve ihracat da büyümeyi sağlayan unsurlardan oldu.

Üretim yöntemine göre GSYH'nin bileşenlerine bakıldığında, 2019 üçüncü çeyrekte bir önceki çeyreğe göre reel olarak; tarım sektörü toplam katma değeri yüzde 3,8, sanayi sektörü yüzde 1,6 arttı. Sanayi içinde imalat sanayii katma değeri 1,4 yükseldi. İnşaat sektörü yüzde 7,8 azaldı. Hizmetler sektörü katma değeri ise yüzde 0,6 arttı.

Harcamalar yöntemiyle bakıldığında hane halkı harcamaları 2019 üçüncü çeyrekte reel olarak yüzde 1,5 oranında yükseldi. Devletin nihai tüketim harcamaları ise yüzde 7 arttı. Yatırımlardaki gerileme ise devam etti. Yatırım gerilemesi yüzde 12,6 oldu. Böylece, yatırımlardaki düşüş 5 çeyreğe ulaştı. Yatırımların detayına bakıldığında ise yatırıma konu inşaatların düşüşü yüzde 18, makine teçhizat yüzde 7,5 düzeyinde gerçekleşti.

Üçüncü çeyrekte, ihracatın yanı sıra ithalattaki yükseliş de dikkat çekti. Mal ve hizmet

Üretim Yöntemine Göre GSYH Zincirlenmiş Hacim Endeksi Değişim Oranı

İktisadi Faaliyet Kolları	Yıl	Bir Önceki Yılın Aynı Çeyreğine Göre Değişim Oranı (%)			
		I	II	III	IV
A- Tarım, Ormanlık ve Balıkçılık	2017	5,1	7,1	3,7	6,1
	2018	8,1	-0,9	2,4	0,3
	2019	2,7	4,2	3,8	
BCDE- Sanayi	2017	5,9	6,0	15,9	9,5
	2018	7,7	4,5	1,1	-6,7
	2019	-3,9	-2,6	1,6	
C- İmalat sanayi	2017	5,2	6,0	17,2	9,1
	2018	8,1	4,4	1,2	-7,7
	2019	-4,2	-3,3	1,4	
F- İnşaat	2017	6,2	5,6	18,9	4,9
	2018	6,8	1,5	-6,3	-7,8
	2019	-9,2	-12,4	-7,8	
GHI- Hizmetler	2017	6,5	6,4	22,3	9,4
	2018	10,5	9,0	4,6	-1,0
	2019	-3,4	-0,1	0,6	
Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (Alıcı Fiyatlarıyla)	2017	5,3	5,3	11,6	7,3
	2018	7,4	5,6	2,3	-2,8
	2019	-2,3	-1,6	0,9	

ihracatı üçüncü çeyrekte reel olarak yüzde 5,1, ithalatı ise yüzde 7,6 oranında yükseldi.

İşgücü ödemeleri miktarı

İşgücü ödemeleri, 2019 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 19,8 oranında arttı. Firmaların kârlılığının göstergesi sayılabilecek net işletme artışı/karma gelir ise yüzde 6,2 yükseldi. Buna karşılık işgücü ödemelerinin cari fiyatlarla GSYH içindeki payı bir önceki yıl aynı çeyrekte yüzde 31,3 düzeyindeyken, 2019 üçüncü çeyrekte yüzde 33,4'e çıktı. Net işletme artışı/karma gelirin payı ise yüzde 52'den yüzde 49,3'e düştü.

Üçüncü çeyrek GSYH verilerine yönelik sosyal medya hesabından bir değerlendirme yapan Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, "Çeyreklik bazda büyümelerin ardından 3.

çeyrekte ekonomimiz, yıllık bazda da büyümeye geçti. Dengelenme dönemi başarısı ile maliyetlerde sağlanan düşüş, artan güven endeksleri ve değişim sürecinin etkileri ile sanayide gelen yıllık bazda büyümeyi önemli görüyoruz. 4. çeyreğe ilişkin öncü göstergeler, büyüme ivmemizin artmaya devam ettiğini gösteriyor. Yüzde 5'lik büyüme hedefimiz için sanayi katma değerini artırmaya, özellikle yatırımlar tarafındaki toparlanmayı hızlandırmaya, üretim ve istihdam odaklı sektörleri güçlendirmeye odaklanacağız" görüşünü vurguladı.

İhracattaki yavaşlama devam ediyor

Küresel ekonomideki yavaşlamaya bağlı olarak son dönemde ortaya çıkan ihracattaki yavaşlama işareti Ekim ayında da devam etti. TÜİK verilerine göre Ekim ayında ihracat bir önceki yıl aynı aya göre yüzde 0,1 oranında azaldı. Buna karşılık, Türkiye ekonomik aktivitesindeki canlanma işaretlerine bağlı olarak ithalat yüzde 8 oranında yükseldi.

Gümrük ve ihracatçı birlikleri kayıtlarından oluşturulan "Genelleştirilmiş Ticaret Sistemine" göre de Ekim ayında ihracatta yüzde 2,6'lık düşüş belirlenmişti. Ekimde yüzde 0,1 oranında azalarak 15 milyar 664 milyon dolar, ithalat yüzde 8 artarak 17 milyar 472 milyon dolar olarak gerçekleşti. İthalattaki yüksek artış nedeniyle, bir önceki yıl Ekim ayında ithalattaki düşük seviyenin de etkisiyle dış ticaret açığı yüzde 263,6 arttı ve 1 milyar 808 milyon dolar oldu. İhracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 89,6 düzeyine geriledi.

İhracatın eğilimini belirlemek üzere yapılan mevsim etkisinden arındırılmış endekste de Ekim ayında ihracat bir önceki aya göre yüzde 0,5 oranında düştü. İthalat ise aynı dönemde ithalat yüzde 3,6 arttı.

İŞSİZLİK:

Türkiye’de işsiz sayısı 817 bin kişi artarak 4 milyon 566 bin kişiye çıktı. Eylül döneminde işsizlik oranı yüzde 13,8 olarak gerçekleşti.

Ekonomik aktivitedeki zayıf seyrin etkisine bağlı olarak Türkiye’de işsizlik oranı yüzde 13-14 bandındaki seyrini sürdürüyor. TÜİK’in açıkladığı verilere göre Eylül döneminde istihdamda artış sınırlı kalırken, işgücüne katılımdaki gerileme işsizlik oranında düşüş sağladı.

Türkiye, Temmuz-Ağustos-Eylül dönemi kapsayan üçüncü çeyrekte yüzde 0,9 büyürken, işsizlik oranı Ağustos-Eylül-Ekim aylarını kapsayan eylül döneminde yüzde 13,8 olarak geldi. Bu rakam Ağustos dönemine göre 0,2 puanlık iyileşme gösteriyor, ancak işsizlik oranı geçen yılın aynı dönemine göre ise 2,4 puan artmış durumda.

Mevsimsel etkilerden arındırılmış verilere göre, Eylül döneminde istihdam bir önceki döneme göre 35 bin kişi artarken işgücüne katılım oranı Ağustos’taki yüzde 53,1’den yüzde 53’e geriledi. Böylece istihdam oranı yüzde 45,6 düzeyinde sabit kalırken, toplam işsizlik oranı Ağustos dönemindeki yüzde 14,1’den yüzde 13,9’a geriledi. Mevsim etkisinden arındırılmış işsiz sayısı bir önceki döneme göre 73 bin kişi azalarak 4 milyon 553 bin kişi olarak gerçekleşti.

Genç işsizlik zirveden döndü

Bununla birlikte Ağustos’ta yüzde 27,4 ile rekor kıran genç işsizlik oranı, Eylül döneminde yüzde 26,1’e geriledi. Genç işsizlikte yıllık bazda ise 4,5 puanlık artış var. Mevsimsel etkilerden arındırılmış verilere göre de genç işsizlik ise yüzde 27,1’den yüzde 26,1 seviyesine gerilemiş durumda.

Aynı dönemde; tarım dışı işsizlik oranı 2,9 puanlık artış ile yüzde 16,4 olarak tahmin edildi. Ağustos’ta yüzde 16,7 olan tarım dışı istihdam 0,3 puanlık iyileşme göstermiş durumda. Mevsimsel etkilerden arındırılmış tarım dışı işsizlik ise yüzde 16,5’ten yüzde 16,3’e indi.

İstihdam oranı yüzde 46,1

İstihdam edilenlerin sayısı 2019 yılı Eylül döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre 623 bin kişi azalarak 28 milyon 440 bin kişi, istihdam oranı ise 1,7 puanlık azalış ile yüzde 46,1 oldu.

Bu dönemde, tarım sektöründe çalışan

sayısı 108 bin, tarım dışı sektörlerde çalışan sayısı 516 bin kişi azaldı. İstihdam edilenlerin yüzde 19,3’ü tarım, yüzde 19,5’i sanayi, yüzde 5,5’i inşaat, yüzde 55,7’si ise hizmet sektöründe yer aldı. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında tarım sektörünün istihdam edilenler içindeki payı 0,1 puan, hizmet sektörünün payı 1,4 puan artarken sanayi sektörünün payı 0,1 puan, inşaat sektörünün payı 1,4 puan azaldı.

İşgücü 2019 yılı Eylül döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 193 bin kişi artarak 33 milyon 6 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0,5 puanlık azalış ile yüzde 53,5 olarak gerçekleşti. Aynı dönemler için yapılan kıyaslamalara göre; erkeklerde işgücüne katılma oranı 0,9 puanlık azalış ile yüzde 72,6, kadınlarda ise değişim göstermeyerek yüzde 34,9 olarak gerçekleşti.

Kayıtlı istihdamda toparlanma

Diğer yandan SGK verilerinden derlenen bilgilere göre, ücretli çalışanların dahil olduğu 4-a kapsamındaki istihdam sayısında son dönemde yükseliş eğilimi başladı. 2019 başında, dönemsel işten çıkarmaların da etkisiyle 2017 yılındaki seviyelerine kadar gerileyen 4-a kapsamında çalışanlar, son birkaç ayda toparlanma gösterdi. SGK verileri, adlarına beyanname verilen, kayıtlı çalışanları kapsıyor. Turizm, inşaat gibi dönemsel çalışmalar nedeniyle bahar aylarında artış, yıl sonlarında da dönemsel olarak azalışlar görülebilir.

Ücretli çalışanların en yüksek seviyede olduğu Eylül 2018’de çalışan kişi sayısı 14 milyon 809 bin kişiydi. Şubat 2019’da bu kapsamda çalışan kişi sayısı 13 milyon 807 bine kadar geriledi. Bu tarihten sonra dalgalanma gösterse de genel eğilim olarak çalışan sayısı arttı ve 2019 Eylül ayı sonu itibarıyla 14.4 milyon kişiye ulaştı.

Kendi hesabına çalışanlar ile kamu kurumlarında memur ve benzeri sözleşmelerle çalışanların izlendiği 4-b ve 4-c kapsamında çalışanlar da son aylarda az sayıda yükseliş görülerek neredeyse sabit kaldı. Kendi hesabına çalışanlar Eylül ayında 2 milyon 783 bin kişi, kamu çalışanları ise 3 milyon 55 bin kişi oldu.

Genel olarak bakıldığında ise çalışan sayılarındaki toparlanmaya karşılık, çırak-kursiyer, tarım sigortalılardaki azalmadan dolayı, 2017 seviyesinin altında kalarak Eylül ayı sonunda 22 milyon 71 bin 428 kişi oldu. Buna karşılık Aralık 2018’deki seviyesine geldi.

Bu arada, son yıllarda sürekli artış gösteren SGK’ya çalışanı olduğu için bildirim veren firma sayısında Eylül ayı itibarıyla gerileme sürdü ancak hız kesti. 2019 Eylül’de firma sayısı bir önceki yıl aynı aya göre 24 bin adet azalarak 1 milyon 886 bin 842 adet oldu.

Bütçede ‘ılımlı’ toparlanma sürüyor

Merkezi yönetim bütçesi, Kasım ayında baz etkisiyle ılımlı toparlanma gösterdi. Geçtiğimiz yıl 7,6 milyar TL fazla veren bütçe, bu yıl aynı ayda 7,8 milyar TL fazla verdi. Bütçe bir önceki Ekim ayında 14,9 milyar lira açık vermişti. Kasım ayında faiz dışı fazla ise 14,8 milyar TL’den 15,2 milyar TL’ye yükseldi.

2019 yılı Kasım ayında bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 1,7 oranında artarak 83,3 milyar TL oldu. Vergi gelirleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 8 artışla 73,4 milyar TL’ye çıkarken, ÖTV gelirindeki yüzde 33,5’lik artış dikkat çekti. Hazine, geçen ay 13,9 milyar lira ÖTV tahsilatı yazdı.

Bütçe giderleri, Kasım ayında yüzde 1,6 oranında artarak 75,5 milyar TL olarak gerçekleşti. Faiz hariç bütçe giderleri ise yüzde

1,5 oranında artarak 68 milyar TL oldu.

Ocak-Kasım döneminde ise bütçe açığı geçen yılki 54,5 milyar TL’den 92,9 milyar TL’ye yükselirken faiz dışı fazla 2018’in aynı dönemindeki 17,3 milyar TL’den 2,8 milyar TL seviyesine geriledi. Bir önceki Ekim ayı verilerine göre 10 aylık açık 100,7 milyara ulaşmıştı. Yılın 11 aylık döneminde toplam gelirlerde yıllık bazda artış yüzde 16,2 olurken, vergi gelirlerindeki artış yüzde 6,5’te sınırlı kaldı. Ocak-Kasım döneminde 802,5 milyar TL bütçe geliri elde edildi.

Bütçe giderleri ise yüzde 20,1 oranında artarak 895,4 milyar TL oldu. Söz konusu dönemde 613,2 milyar TL vergi geliri elde edildi. Faiz hariç bütçe giderleri ise yüzde 18,7 oranında artarak 799,6 milyar TL oldu.

Üretim Yöntemine Göre GSYH Zincirlenmiş Hacim Endeksi Değişim Oranı

İktisadi Faaliyet Kolları	Yıl	Bir Önceki Yılın Aynı Çeyreğine Göre Değişim Oranı (%)			
		I	II	III	IV
A- Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık	2017	5,1	7,1	3,7	6,1
	2018	8,1	-0,9	2,4	0,3
	2019	2,7	4,2	3,8	
BCDE- Sanayi	2017	5,9	6,0	15,9	9,5
	2018	7,7	4,5	1,1	-6,7
	2019	-3,9	-2,6	1,6	
C- İmalat sanayi	2017	5,2	6,0	17,2	9,1
	2018	8,1	4,4	1,2	-7,7
	2019	-4,2	-3,3	1,4	
F- İnşaat	2017	6,2	5,6	18,9	4,9
	2018	6,8	1,5	-6,3	-7,8
	2019	-9,2	-12,4	-7,8	
GHI- Hizmetler	2017	6,5	6,4	22,3	9,4
	2018	10,5	9,0	4,6	-1,0
	2019	-3,4	-0,1	0,6	
Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (Alıcı Fiyatlarıyla)	2017	5,3	5,3	11,6	7,3
	2018	7,4	5,6	2,3	-2,8
	2019	-2,3	-1,6	0,9	

2019 Kasım Ayına Ait Kurulan ve Kapanan Şirket İstatistikleri

İlan Türü	Şirket Türü	Kasım 2019	Ekim 2019	Bir Önceki Aya Göre Değişim (%)	Kasım 2018	Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Değişim (%)
Kurulan	Şirket	7.731	8.352	-7,44	7.016	10,19
	Kooperatif	102	112	-8,93	94	8,51
	Ger.Kişi Tic.İşl.	2.157	2.263	-4,68	2.232	-3,36
Tasfiye	Şirket	1.071	1.168	-8,3	1.019	5,1
	Kooperatif	45	33	36,36	43	4,65
Kapanan	Şirket	1.035	1.199	-13,68	1.048	-1,24
	Kooperatif	68	73	-6,85	64	6,25
	Ger.Kişi Tic.İşl.	1.446	1.401	3,21	1.406	2,84

Reel Sektöre Verilecek Desteğerler (Milyon TL)

Toplam Reel Sektör Desteğerleri	44.493
Sosyal Güvenlik Prim Desteği	25.276
KGF Kefaletli Krediler İçin Öngörülen Kaynak	5.000
Tarımsal Kredi Faiz Desteği	4.172
İhracat Desteğerleri	3.754
Esnaf Kredileri Faiz Desteği	2.199
Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelere Sağlanan Desteğerler	1.405
Sanayi ve Tek. Bak. Teşvik Ödemeleri	1.011
Kalkınma ve Yatırım Bankasına Sermaye Desteği	750
Eximbank Sermaye Desteği	750
Teknoloji Odaklı Yatırım Teşvikleri	100
Yeraltı Maden İşletmeleri Desteği	76

BEC Sınıflamasına Göre Türkiye Dış Ticaret (Ekim 2019)

	Ekim			Ocak-Ekim
	2018	2019	Değişim	2019
İHRACAT Toplam	15,676,860	15,663,607	-0,1	141,409,228
Yatırım	1,838,937	1,700,861	-7,5	16,839,148
Hammadde	7,326,686	7,120,060	-2,8	66,960,613
Tüketim	6,435,810	6,722,623	4,5	56,741,228
Diğerleri	75,427	120,063	59,2	868,239
İTHALAT Toplam	16,174,149	17,471,996	8,0	165,950,353
Sermaye (Yatırım) Malları	2,031,096	2,217,884	9,2	20,734,464
Ara (Ham Madde) Malları	12,686,601	13,491,531	6,3	129,857,004
Tüketim Malları	1,369,081	1,712,153	25,1	14,896,560
Diğerleri	87,370	50,429	-42,3	462,324

SGK'ya Bütçe Transferi (Devlet Katkısı, Teşvikler Prim Karşılıksız Ödemeler Dahil)

Yıllar	Bütçe Transferleri	Değişim Oranı (%)	GSYH'ye Oranı (%)
2015	79.038.817	2,2	3,38
2016	108.073.487	36,7	4,14
2017	128.182.906	18,6	4,12
2018	150.530.375	39,3	4,04
2019	158.081.964		

Çalışan Kişi Sayısına Göre İşyeri Sayısı

Çalışan Sayısı	2019 Eylül	2018 Eylül	Fark
1 Kişi	697.602	699.820	-2.218
2-3 Kişi	518.796	517.100	1.696
4-6 Kişi	292.462	295.037	-2.575
7-9 Kişi	113.624	123.878	-10.254
10-19 Kişi	127.699	133.383	-5.684
20-29 Kişi	41.770	44.458	-2.688
30-49 Kişi	32.961	34.750	-1.789
50-99 Kişi	20.295	21.019	-724
100-249 Kişi	12.253	12.307	-54
250-499 Kişi	3.557	3.476	81
500-749 Kişi	946	848	98
750-999 Kişi	364	334	30
1000+ Kişi	483	432	51
Toplam	1.862.812	1.886.842	-24.030

Cinsiyete Göre Kayıt Dışı Çalışma 2016-2019

İstedi Durum	Yıl	Toplam	Erkek	Kadın
İstihdam (Kişi sayısı)	2016	26 993	18 741	8 252
	2017	27 489	19 004	8 485
	2018	28 499	19 607	8 892
	2019	27 355	18 614	8 740
Kayıt dışı istihdam (Kişi sayısı)	2016	8 869	5 293	3 576
	2017	9 096	5 401	3 695
	2018	9 245	5 582	3 664
	2019	9 160	5 631	3 529
Kayıt dışı istihdam (Oran)	2016	32,9	28,2	43,3
	2017	33,1	28,4	43,5
	2018	32,4	28,5	41,2
	2019	33,5	30,3	40,4

(1) Çalışmayan ve eğitimde (örneğin ve yaygın) olmayan gençlerin, toplam genç nüfus içindeki oranıdır.

Mevsim Etkisinden Arındırılmamış Temel İşgücü Göstergeleri (Eylül 2018 - Eylül 2019)						
	Toplam		Erkek		Kadın	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
15 ve Daha Yukarı Yaşta Kiler (Bin)	(BİN)					
Nüfus	60.788	61.675	30.059	30.472	30.729	31.203
İşgücü	32.813	33.006	22.087	22.124	10.726	10.882
İstihdam	29.063	28.440	19.949	19.446	9.114	8.995
Tarım	5.590	5.482	3.014	3.008	2.576	2.475
Tarım dışı	23.474	22.958	16.936	16.438	6.538	6.520
İşsiz	3.749	4.566	2.138	2.679	1.612	1.887
İşgücüne dahil olmayanlar	28.975	28.668	7.972	8.347	20.003	20.321
(%)						
İşgücüne katılma oranı	54,0	53,5	73,5	72,6	34,9	34,9
İstihdam oranı	47,8	46,1	66,4	63,8	29,7	28,8
İşsizlik oranı	11,4	13,8	9,7	12,1	15,0	17,3
Tarım dışı işsizlik oranı	13,5	16,7	11,0	13,8	19,6	22,3
15-64 Yaş Grubu						
İşgücüne katılım oranı	59,4	59,1	79,5	78,9	39,1	39,3
İstihdam oranı	52,4	50,8	71,6	69,1	33,1	32,3
İşsizlik oranı	11,7	14,1	9,9	12,4	15,3	17,7
Tarım dışı işsizlik oranı	13,6	16,5	11,0	13,8	19,7	22,5
Genç Nüfus (15-24 yaş)						
İşsizlik oranı	21,6	26,1	18,6	22,3	27,2	32,9
Ne eğitimde ne istihdamda olanların oranı ⁽¹⁾	27,4	28,6	18,2	20,5	36,9	37,0

Ana Harcama Gruplarına Göre Tüketici Fiyat Endeksi ve Değişim Oranları (Kasım 2019) [2003=100]					
Ana Harcama Grupları	Harcama Grubu Ağırlıkları	Bir Önceki Aya Göre Değişim Oranı (%)	Bir Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Değişim (%)	Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Değişim (%)	On İki Aylık Ortalamalara Göre Değişim (%)
Türkiye	100,00	0,38	11,01	10,56	15,87
Gıda ve alkolsüz içecekler	23,29	0,22	7,73	8,89	20,76
Alkollü içecekler ve tütün	4,23	0,00	43,13	43,35	20,96
Giyim ve ayakkabı	7,24	2,69	6,56	2,21	6,46
Konut	15,16	0,36	9,64	9,58	14,54
Ev eşyası	8,33	0,59	9,67	9,81	20,80
Sağlık	2,58	0,23	13,15	13,85	17,40
Ulaştırma	16,78	0,33	11,58	8,72	10,05
Haberleşme	3,69	0,39	2,86	2,75	6,91
Eğlence ve kültür	3,29	0,08	7,15	6,88	15,64
Eğitim	2,40	0,15	14,33	14,35	13,18
Lokanta ve oteller	7,86	-0,15	72,72	13,07	18,13
Çeşitli mal ve hizmetler	5,15	0,44	13,15	14,03	23,31

İllerde Kişi Başı GSYH (2017)					
	TL		USD		
	TL	USD	TL	USD	
Türkiye	38.680	10.602	Zonguldak	27.662	7.582
İstanbul	65.041	17.827	Kırşehir	27.476	7.531
Kocaeli	64.659	17.723	Samsun	27.272	7.475
Ankara	52.000	14.253	Çankırı	27.127	7.435
Tekirdağ	47.479	13.014	Sivas	26.861	7.362
İzmir	45.034	12.344	Aksaray	26.622	7.297
Bursa	43.707	11.980	Nevşehir	25.930	7.107
Bilecik	43.230	11.849	Hatay	25.846	7.084
Yalova	42.117	11.544	Afyonkarahisar	25.725	7.051
Eskişehir	40.639	11.139	Niğde	25.006	6.854
Bolu	40.202	11.019	Çorum	24.897	6.824
Kırklareli	38.619	10.585	Elazığ	24.348	6.674
Antalya	38.408	10.528	Bartın	24.188	6.630
Çanakkale	38.292	10.496	Osmaniye	23.760	6.513
Muğla	37.461	10.268	Sinop	23.629	6.477
Sakarya	36.314	9.954	Ardahan	23.292	6.384
Denizli	35.745	9.797	Erzurum	23.122	6.338
Manisa	35.367	9.694	Kahramanmaraş	22.968	6.295
Karaman	35.344	9.688	Yozgat	22.886	6.273
Düzce	33.857	9.280	Malatya	22.546	6.180
Tunceli	33.846	9.277	İğdır	22.248	6.098
Kayseri	33.027	9.053	Giresun	22.238	6.095
Artvin	32.486	8.904	Kilis	22.064	6.048
Rize	32.149	8.812	Ordu	21.867	5.994
Balıkesir	32.127	8.806	Bayburt	21.247	5.824
Erzincan	31.990	8.768	Gümüşhane	20.923	5.735
Kırkkale	31.879	8.738	Kars	20.276	5.558
Burdur	31.694	8.687	Tokat	20.171	5.529
Edirne	31.551	8.648	Mardin	19.758	5.416
Uşak	31.487	8.630	Bingöl	19.205	5.264
İçel	31.151	8.538	Şırnak	18.878	5.174
Trabzon	30.789	8.439	Adıyaman	18.706	5.127
Karabük	30.658	8.403	Diyarbakır	18.251	5.003
Konya	30.461	8.349	Hakkari	17.805	4.880
İsparta	29.797	8.167	Batman	16.943	4.644
Kütahya	28.471	7.804	Siirt	16.607	4.552
Adana	28.221	7.735	Muş	16.131	4.422
Kastamonu	28.188	7.726	Bitlis	15.536	4.258
Aydın	28.072	7.694	Şanlıurfa	14.185	3.888
Gaziantep	27.933	7.656	Van	14.080	3.859
Amasya	27.810	7.623	Ağrı	12.729	3.489